

Solhemmets Likabehandlingsplan

En främjande, förebyggande och åtgärdande handlingsplan
mot diskriminering, trakasserier, mobbning och annan
kränkande behandling

Solhemmets likabehandlingsplan

Denna likabehandlingsplan syftar till att främja personers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling.

Planen gäller läsåret 14/15, och då detta är ett levande dokument kommer den att revideras vid behov samt utvärderas och revideras varje läsårsstart. Den omfattar f-klass till fritidsklubb (obs fritidsklubb endast ht 14), samt personalen på Solhemmet.

1. Styrdokument

1.1. Skollagen: 2010:800

5 § Utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor.

Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.

1.2. Följande lagar och förordning styr vårt arbete med planen

Diskrimineringslagen (2008:567): med en diskrimineringslagstiftning inom förskola/skola/fritidshem stärks barnens/elevernas rättsliga skydd mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Skollagen (2010:800) och Diskrimineringslagen (2008:567).

Skollagen (1985:1100) 14 a kap

Förordning (2006:1083)

Andra styrdokument som styr fritidshemmets verksamhet

Läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011 (Lgr11).

1.3. Lgr11

Skolan ska främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. Omsorg om den enskildes välbefinnande och utveckling ska präglade verksamheten. Ingen ska i skolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Sådana tendenser ska aktivt motverkas.

Främlingsfientlighet och intolerans måste bemötas med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser.

Det svenska samhällets internationalisering och den växande rörligheten över nationsgränserna ställer höga krav på människors förmåga att leva med och inse de värden som ligger i en kulturell mångfald. Medvetenhet om det egna och delaktighet i det gemensamma kulturarvet ger en trygg identitet som är viktig att utveckla tillsammans med förmågan att förstå och leva sig in i andras villkor och värderingar. Skolan är en social och kulturell mötesplats som både har en möjlighet och ett ansvar för att stärka denna förmåga hos alla som arbetar där.

Skolan ska aktivt och medvetet främja kvinnors och mäns lika rätt och möjligheter. Det sätt på vilket flickor och pojkar bemöts och bedöms i skolan, och de krav och förväntningar som ställs på dem, bidrar till att forma deras uppfattningar om vad som är kvinnligt och manligt. Skolan har ett ansvar för att motverka traditionella könsmonster. Den ska därför ge utrymme för eleverna att pröva och utveckla sin förmåga och sina intressen oberoende av könstillhörighet.

2. Mål

2.1. Solhemmets mål är att varje fritidselev

- kan göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden grundade på kunskaper om mänskliga rättigheter och grundläggande demokratiska värderingar samt personliga erfarenheter,
- respekterar andra människors egenvärde,
- tar avstånd från att människor utsätts för förtryck och kränkande behandling, samt medverkar till att hjälpa andra människor,
- kan leva sig in i och förstå andra människors situation och utvecklar en vilja att handla också med deras bästa för ögonen, och
- visar respekt för och omsorg om såväl närmiljön som miljön i ett vidare perspektiv.

2.2. Alla som arbetar på Solhemmet ska

- medverka till att utveckla fritidselevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor också utanför den närmaste gruppen,
- bidra till att Solhemmet präglas av solidaritet mellan människor,
- aktivt motverka diskriminering och kränkande behandling av individer eller grupper, och
- visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt.

2.3. Fritidspedagogen ska

- klargöra och med fritidseleverna diskutera det svenska samhällets värdegrund och dess konsekvenser för det personliga handlandet,
- öppet redovisa och diskutera skiljaktiga värderingar, uppfattningar och problem,
- uppmärksamma och i samråd med övrig personal vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga och motverka alla former av diskriminering och kränkande behandling,
- tillsammans med fritidseleverna utveckla regler för arbetet och samvaron i den egna gruppen, och
- samarbeta med hemmen i fritidselevernas fostran och klargöra Solhemmets normer och regler som en grund för arbetet och för samarbete.

3. Solhemmets vision:

Alla barn, föräldrar och personal på stiftelsen Solhemmet ska känna sig respekterade för dem individer som de är. De ska trivas och må bra på Solhemmet.

Ingen fritidselev ska behöva lämna Solhemmet med en klump i magen utan att ha fått sin röst hörd av oss vuxna och fått hjälp.

Vi i personalen ska arbeta proaktivt för att miljön på Solhemmet ska vara en trygg plats för barnen, deras föräldrar samt all personal.

Det innebär att Solhemmet skall vara fri från all slags diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling i enlighet med gällande lagstiftning och styrdokument.

Vi vuxna måste aktivt ta ledarskapet för att leda barnen att hitta och utveckla goda och stärkande relationsbyggen. Utifrån läroplanens demokratiuppdrag; *att fostra kommande generationer*, har vi ett avgörande ansvar och stora möjligheter att bidra till en positiv utveckling.

Solhemmet ska genomsyras av **Det goda mötet!** Med det goda mötet menar vi att alla möten som sker mellan individer på Solhemmet ska ske med goda avsikter och med respekt. Detta ska genomsyra möten av alla slag från ett "hej" i hallen till ett möte med föräldrarna eller en samling på fritidshemmen.

4. Några råd:

4.1. Till dig som fritidselev:

Om du som elev har blivit utsatt för diskriminering, mobbing eller kränkande behandling eller har kännedom om sådan, så ska du alltid anmäla det till någon ur personalen. Ta t.ex. kontakt med dina fritidslärare eller annan vuxen på Solhemmet.

4.2. Till dig som förälder:

Dra er inte för att kontakta oss på Solhemmet om du misstänker att ditt barn eller någon annan far illa.

Om du misstänker att ditt eller någon annat barn utsätts för kränkande handling, kontakta ditt barns fritidslärare.

Ibland kan det vara så att ens eget barn är den som utsätter andra. Om det är så måste du göra något åt det. Om du misstänker att ditt barn utsätter andra för kränkande handling råder vi dig som förälder att göra helt klart för barnet att du inte accepterar mobbning och att du ser mycket allvarligt på ett sådant beteende. Tillsammans hjälps vi alla åt att skapa ett gott klimat så att det goda klimatet smittar av sig på oss alla.

4.3. Till dig som kollega:

Solhemmet ska präglas av ömsesidig samsyn och ett gemensamt förhållningssätt som märks i en positiv stämning.

På vår arbetsplats ska det råda ömsesidig respekt mellan alla, elever som vuxna.

Vi lyssnar och bryr oss om varandra, så att alla blir accepterade och känner samhörighet och tillhörighet.

Vi ska sträva efter ett arbetsklimat som präglas av vilja och lust, där alla vågar uttrycka sina åsikter, där vi samarbetar och litar på varandra och där vi håller ordning och tar hand om vår fritidsmiljö.

5. Nedan visas hur Solhemmet kommer att arbeta aktivt med att likabehandlingsplanen följs efter skolverkets allmänna riktlinjer 2012.

5.1. Genom att:

Regelbundet kartlägga barnens och elevernas trygghet och trivsel samt deras uppfattning om förekomsten av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

5.2. Hur lyckas vi med detta?

Genom enkäter som fritidseleverna får svara på om de under terminen utsatts för någon form av kränkande behandling.

1. Genom enkäter, elevsamtal och föräldrasamtal också få fram om det finns riskabla platser på exempelvis fritidsgården/innemiljön, för att kunna eliminera riskerna.
2. Analysera kartläggningen för att identifiera risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling, i samband med analysen även utvärdera tidigare insatser för att förebygga diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.
3. Utifrån de identifierade riskerna formulera konkreta och uppföljningsbara mål för arbetet.
4. Planera vilka insatser som ska genomföras under året för att nå målen och hur dessa ska följas upp och bestämma vem som ansvarar för respektive insats, samt se till att eleverna är delaktiga i kartläggningen och i analysen av resultaten och när man avgör vilka insatser som ska sättas in.

(Skolverkets Allmänna råd 2012, *Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling*, s 23).

6. Definitioner av begreppen:

Mobbning: upprepad, medveten, negativ handling för att tillfoga skada eller obehag

Diskriminering: kränkande behandling pga. kön, etnisk tillhörighet, religion, sexuell läggning eller funktionshinder

Annan kränkande behandling: ett uppträdande som, utan att vara trakasserier, kränker ett barns värdighet.

Alla kränkningar är inte diskriminering, men all kränkande behandling måste förhindras.

Trakasserier är ett vedertaget begrepp i diskrimineringslagstiftning och är alltså kopplad till diskrimineringsgrunderna. Det är därför nödvändigt att skilja mellan trakasserier och annan kränkande behandling. I lagen införs därför förbud mot annan kränkande behandling för att täcka in alla former av kränkningar.

Kränkningar kan vara

fysiska: t.ex. att bli utsatt för slag och knuffar

verbala: t.ex. att blir hotad eller kallad för saker

psykosociala: t.ex. att bli utsatt för utfrysning eller ryktesspridning

text- och bildburna: t.ex. klotter, sms, e-post

Trakasserier: ett uppträdande som kränker ett barns värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna ovan

Rasism: uppfattning om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka

Främlingsfientlighet: stark motvilja mot grupper med annan kulturell bakgrund/etnicitet

7. Ansvarsfördelning:

Solhemmets föreståndarinna skall i samarbete med personal på Solhemmet

1. Se till att all personal, alla barn (efter ålder och mognad) och föräldrar känner till att diskriminering och annan kränkande behandling inte är tillåten på Solhemmet.
2. Se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja barnens lika rättigheter samt att motverka diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder samt annan kränkande behandling.
3. Vid varje läsårsstart upprätta, utvärdera och revidera en likabehandlingsplan i samarbete med personal, fritidselever och föräldrar.
4. Se till att det finns rutiner för utredning, åtgärder och dokumentation av mobbing, trakasserier och annan kränkande behandling.
5. Se till att utredning görs och att åtgärder vidtas om verksamheten får kännedom om att diskriminering eller annan kränkande behandling förekommer.

8. När vi misstänker/eller upptäcker diskriminering, kränkningar och mobbning på Solhemmet (*mellan barn-barn, barn-vuxen, vuxen-vuxen*).

8.1 Kartläggning/Dokumentationsunderlag:

1. Tar reda på vad som hänt. Ansvarig fritidslärare/
Föreståndare el styrelse
2. Samtal med den som blivit utsatt (vuxen eller barn).
3. Samtal med barnet/barnen eller den vuxne som misstänks för kränkningen.
4. Samtal med ev. kamrater/vuxna som sett eller hört vad som hänt.
5. Föräldrarna till den som blivit utsatt informeras snarast om vad som hänt och att vi kommer att utreda och agera för att kränkningarna/-mobbningen ska upphöra.
6. Samtalen med barn och föräldrar dokumenteras på särskild blankett.
7. Samtal med utsatt vuxen dokumenteras på särskild blankett.
8. Se bilaga till anställningsavtal gällande förebyggande av kränkning.

8.2. Förebyggandesamtal

Ansvarig fritidslärare

1. Prata med den som kränkt/mobbats. Redogör tydligt för vad som hänt enligt den som blivit kränkt/mobbats och andra barn/vuxna.
2. Om fler barn har deltagit samtalar vi med dem var och en för sig
3. Informera barnet om att fritidshemmet kommer att kontakta föräldrarna samma dag.
4. Dokumentera samtalet på särskild blankett.
5. Informera föreståndarinnan om situationen.
6. Kontakta de inblandade barnens föräldrar. **Ansvarig fritidslärare**
7. Görs samma dag och dokumenteras.

8.3. Uppföljning

1. Samtal med de inblandade barnen efter 1-3 veckor, var och en för sig.
2. Om behov finns: ytterligare samtal efter en period för att säkerställa att kränkningarna/-mobbingen upphört.
3. Samtalen dokumenteras
4. Håll föräldrarna till de inblandade barnen informerade om vad som händer

8.4. Om kränkningarna/mobbingen fortsätter

1. Anmälan görs till föreståndarinnan.
2. Föreståndarinnan ser till att utredningen fortsätter och kallar berörda föräldrar till en elevvårdkonferens (EVK)
3. Ett åtgärdsprogram påbörjas.

Ansvarig fritidslärare
Föreståndarinna

9. Hur gör vi alla delaktiga i främjandet av likabehandlingsarbetet?

9.1. Metod: Genom att intervjua och observera fritidsbarnen. Tillsammans med barnen prata och diskutera vilka förhållningssätt som skall råda i barngruppen. Alla ska få möjlighet att vara med i utformandet av de gemensamma trivselsegler som ska råda.

Genom olika värderingsövningar och rollspel av oss vuxna, synliggör vi för barnen hur kränkning, diskriminering och trakasserier kan ta sig uttryck.

9.2. Vårdnadshavarnas delaktighet: Inför hösten får alla föräldrar enkäter med kvalitetsfrågor där de får tycka till och ge förslag på förbättringsmöjligheter inom diverse områden på Solhemmet. På det gemensamma föräldramötet delger personalen hur de arbetar på respektive avdelning med barnen under deras fritidstid. I enkäterna har alla föräldrar möjlighet att komma med synpunkter på områden som de tycker är viktiga för verksamheten. Ht 2013 har alla föräldrar mottagit en trivselenkät som de ska fylla i tillsammans med sina barn.

9.3. Personalens delaktighet: Personalen på Solhemmet ska göra en kartläggning av behoven i de olika fritidsgrupperna F-3 samt fritidsklubb. Det ska alltid finnas personal inom räckhåll för barnen. Barnen har alltid tillsyn när de är ute som inne av minst två vuxna. Vi försöker alltid att vara de bästa förebilder vi kan för våra fritidselever. Vi får aldrig utöva vår profession på ett sätt som kan kränka barnen.

9.4. Förankring av planen: All personal på Solhemmet är delaktig i arbetet med läsårets plan för likabehandling och godkänner att arbeta utifrån denna plan. Utvärdering sker i slutet av varje termin och dokumenteras.

Likabehandlingsplanen kommer att mailas ut till föräldrarna samt finnas tillgänglig att läsas på infotavlan i hallen.

10. Mål för läsåret 2014/15

1. Fortsätta hjälpa barnen med att etablera och utveckla goda kamratrelationer och en grupptillhörighet. Vilka enligt skolverket är grundläggande moment för barnen i deras utveckling av sin identitet och sociala kompetens.
2. Att lära barnen hur konflikter kan hanteras genom ömsesidig respekt och hjälpa barnen att avvärja sig mot destruktiva beteenden.

10.1. Hur arbetar vi för att nå målen?

Genom att fortlöpande arbeta med likabehandlingsarbetet och därmed förebygga all form av diskriminering, trakasserier, mobbing och annan kränkande behandling.

11. Gemensamma trivselregler

Trivselregler

Vi har tillsammans med barnen utformat trivselregler för Solhemmet. Dessa ska underlätta för att skapa en trivsamt miljö, då vi är många barn. De grundregler vi har är:

- 1. Respektera varandra och vara mot andra som man vill att andra ska vara mot en själv.**
- 2. Alla som vill ska få vara med och leka, bara man frågar först.**
- 3. Vi använder ett trevligt språk och använder inte kränkande ord, t.ex. knäppskalle!**
- 4. Har jag spring i benen, går jag ut och leker.**
- 5. Stå för det man själv har gjort och ge inte andra skulden.**
- 6. Det jag har lekt, målat och ritat med plockar jag undan. Rätt sak på rätt plats.**
- 7. Lyssna på andra och låta alla få prata färdigt.**
- 8. Jag hänger upp mina egna kläder.**
- 9. Inte hota eller slå någon**
- 10. Vi tar inte med oss egna leksaker, dataspel etc.**
- 11. Vi tar hand om vår inne/utemiljö.**
- 12. Gå till en vuxen och säg till eller be om hjälp.**

Bilaga 1. Trivselenkät, som ni föräldrar hjälper era barn att besvara, och där vi på Solhemmet sedan sammanställer svaren och har med i vår likabehandlingsplan.

1. Trivs du på fritids?

2. Trivs du på alla avdelningar ?

3. Trivs du med de flesta av dina klasskamrater på fritids?

4. Är det någon som är dum mot dig på fritids?

5. Har du någon att leka/vara med på fritids?

6. Vilka leker du oftast med på fritids?

7. Är det någon på fritids som inte får vara med och leka?

8. Är det någon vuxen på fritids som är dum mot dig?

9. Är du dum mot någon på fritids?

10. Finns det någon plats på fritids inne/ute där du inte vill vara för att någon brukar vara dum där?

11. Finns det någon plats på fritids där du känner dig rädd?

12. Får du hjälp av vuxna när något händer? Ex. då du blir ledsen, el om någon på fritids varit dum mot dig.

13. Hur upplever du som förälder att Solhemmet arbetar i förebyggande syfte mot diskriminering, kränkningar och mobbing?

Fritidselevens namn

Ringa in elevens avdelning, Lilla Solhemmet f-klass, Östan klass 1, Västan klass 2, Sunnan klass 3, Nordan Lilla rummet Sunnan

Viktiga telefonnummer och e-postadresser:

Diskrimineringsombudsmannen (DO), Box 3686, 103 59 Stockholm

Tel 08-120 20 700

E-post do@do.se

Fax 08-120 20 800

www.do.se

Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm

Tel 08-586 080 00 (växel)

E-post skolinspektionen@skolinspektionen.se

www.skolinspektionen.se

Barn- och elevombudet, Box 23069, 104 35 Stockholm

Tel 08-586 080 00 (växel)

E-post beo@skolinspektionen.se

Fax 08-120 20 800

www.skolinspektionen.se

Kontaktinformation Stiftelsen Solhemmet

Duvbovägen 94, Box 8152, 16308 Spånga

Tel 08/ 761 61 60 (solhemmet)

stiftelsen-solhemmet@hotmail.com alt helene.kjellgren@solhemmet.se